

ДИСКУРСОЛОГІЯ І ТЕКСТОЛОГІЯ

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Телкова Оксана Василівна

Кафедра: кафедра романської філології і перекладу, II корпус, ауд. 303

E-mail: ksenya708@ukr.net

Телефон: +380956904040

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram

Освітня програма, рівень вищої освіти	Мова і література (іспанська) Бакалавр					
Статус дисципліни	Обов'язкова					
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2023-24	Рік навчання	Тижні	8
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів – 4		4-й	Лекційні заняття – 16 Практичні заняття – 16 Самостійна робота – 58	
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7698					
Консультації:	<i>особисті – вівторок – з 14:30 до 15:30, четвер – з 14.30-15.30, II корпус, ауд. 303; дистанційні – ZOOM, за попередньою домовленістю Запис на консультації: Viber, Telegram</i>					

ОПИС КУРСУ

Курс має на меті сформувати у студентів наукове уявлення про основні поняття з курсу (текст, дискурс, дискурсивні макроструктури, аналіз дискурсу), сучасні методи досліджень дискурсу, а також новітні тенденції дослідження дискурсу у вітчизняній та зарубіжній лінгвістиці задля застосування набутих знань у своїй професійній діяльності. Завдяки опануванню основних положень курсу студенти зможуть поглибити теоретичні знання, пов'язані з формуванням та розвитком теорії дискурсу, основних напрямків дискурсивних досліджень, типології дискурсів.

У практичному аспекті передбачено формування вмінь та навичок розпізнавання та аналізу основних дискурсивних макроструктур, виявленню засобів когерентності й когезії дискурсу. Завдяки поєднанню теоретичного і прикладного характеру курсу у студентів формуються здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Даний курс має тісні зв'язки з такими теоретичними курсами, як теоретична граматики, лексикологія, історія мови, стилістика, а також загальне мовознавство, країнознавство, література і історія країни мови, що вивчається. Також вивчення сприяє формуванню умінь та навичок філологічного аналізу навчального матеріалу та закладанню основ теоретичної підготовки філологів-романістів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

- оперувати поняттями, що складають термінологічну базу курсу;
- сформувати уявлення про багатоаспектність понять "текст" і "дискурс" у сучасній вітчизняній та зарубіжній лінгвістиці;
- ознайомитись з основними підходами до їх трактування у рамках різних лінгвістичних течій та шкіл;
- вивчити основні характеристики типових дискурсивних структур і жанрів;

- оволодіти методикою дискурсивного аналізу;
- сформуванати навички комплексного аналізу дискурсивних фрагментів з опорою на засвоєні теоретичні поняття курсу;
- сформуванати навички самостійного пошуку, опрацювання та аналізу додаткової інформації з проблематики курсу у рамках самостійної роботи.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Базовий навчальний підручник: Calsamiglia Blancafort H., Tuson, A. Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso. Barcelona : Ariel. 2018. 416 p.

Матеріали на платформі Moodle: презентації лекцій, відеоматеріали, поточні та підсумкові тести, вказівки до виконання індивідуального завдання, питання до заліку знаходяться за посиланням - <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7698>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Поточний контроль передбачає проведення блиц-опитувань (макс. 2 бали • 4 лекції= 8 б.) за матеріалами кожної лекції (теоретичний аспект) та виконання завдань на практичних заняттях (макс. 2 бали • 16 практ. занять= 32 б.). Блиц-опитування передбачає короткі відповіді на запитання, які висвітлюють основні положення лекцій. Часткові відповіді або їх відсутність можуть вказати студенту на недостатній рівень засвоєння матеріалу і слугувати орієнтиром у самостійній роботі, оскільки на основі блиц-опитування побудовано поточні тести, що студенти мають пройти в кінці кожного змістового модуля. Практичні завдання (аналіз фрагментів різних дискурсивних макроструктур, систематизація та письмовий виклад матеріалу, пошук додаткової інформації, підготовка короткої доповіді) спрямовані на закріплення теоретичних положень курсу і формуванню навичок практичного застосування набутих знань.

В кінці кожного змістового модуля проводиться поточний тест (макс. 5 балів • 4 модулі = 20 б.). Мета цього тесту – перевірити рівень засвоєння навчального матеріалу студентами і показати, на які аспекти слід звернути найбільшу увагу, оскільки кінцевою метою є підготовка до підсумкового контролю знань – іспиту.

Кількість балів усього за змістові модулі дорівнює 60.

Підсумкові контрольні заходи:

Письмова відповідь на заліку передбачає висвітлення теоретичного питання і виконання практичного завдання (макс. 20 балів). Перелік питань для підготовки до заліку знаходиться на платформі Moodle за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7698>

Індивідуальне завдання, яке виконується протягом курсу, складається з 2 завдань, за кожне з яких студент може отримати до 10 балів, з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи. Метою індивідуального завдання є розвиток навичок пошуку додаткової інформації з проблематики курсу; аналізу і систематизації зібраної інформації; вміння виділяти найбільш значущі факти під час аналізу теоретичної інформації. Загальна оцінка – макс. 20 балів.

Вимоги до виконання індивідуального завдання і всі необхідні матеріали знаходяться на платформі Moodle за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7698>

Загальна кількість за підсумковий семестровий контроль становить 40 балів.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістові модулі 1-2	Виконання завдань на лекційних та практичних заняттях	Тиждень 1-8	20
	Проходження поточного тесту в системі Moodle	Тиждень 4,8	10
Змістові модулі 3-4	Виконання завдань на лекційних та практичних заняттях	Тиждень 9-16	20
	Проходження поточного тесту в системі Moodle	Тиждень 12,16	10
Підсумковий контроль (max 40%)			
Залік			20
Захист індивідуального завдання			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Основні засади формування сучасної теорії дискурсу.		
Тиждень 2 Практичне заняття 1	Основні поняття лінгвістики тексту.	Бліц-опитування	2
		Практичне завдання: систематизація у вигляді таблиці даних про поняття «текст» у когнітивно-дискурсивній парадигмі.	3
Тиждень 3 Практичне заняття 2	Аналіз дискурсу як лінгвістична дисципліна.	Підготовка короткої доповіді про різноманітні підходи до дослідження дискурсу.	3
		Добір різноманітних тлумачень поняття «дискурс».	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 4		Виконання поточного тесту	5
Змістовий модуль 2.			
Тиждень 5 Лекція 2	Структурна організація дискурсу.		
Тиждень 6 Практичне заняття 3	Принципи організації дискурсу.	Бліц-опитування	2
		Систематизація даних про структурну організацію дискурсу.	3
Тиждень 7 Практичне заняття 4	Категорія «цілісність дискурсу» і «зв'язність» як найважливіші категорії дискурсу.	Аналіз поданого фрагменту автентичного тексту з точки зору його зв'язності і цілісності.	2
		Створення ментальної карти «Marcadores del discurso».	3
Тиждень 8		Виконання поточного тесту	5
Змістовий модуль 3.			
Тиждень 9 Лекція 3	Типологія дискурсивних жанрів.		
Тиждень 10 Практичне заняття 5	Проблеми створення єдиної типології дискурсивних жанрів.	Бліц-опитування	2
		Підготовка короткої доповіді про основні типології дискурсивних жанрів у вітчизняній та іспанській лінгвістиці.	3
Тиждень 11 Практичне заняття 6	Основні дискурсивні макроструктури (наративна, описова, аргументативна, експозитивна, діалогічна).	Аналіз поданого фрагменту автентичного тексту з точки зору належності до дискурсивних макроструктур.	2
		Добір прикладів для ілюстрації дискурсивних макроструктур (наративної, описової, аргументативної, експозитивної, діалогічної).	3
Тиждень 12		Виконання поточного тесту	5
Змістовий модуль 4.			
Тиждень 13 Лекція 4	Дискурс-аналіз як новітній метод лінгвістичних досліджень.		
Тиждень 14 Практичне заняття 7	Різні підходи до аналізу дискурсу.	Бліц-опитування	2
		Пошук додаткової інформації про різноманітні підходи до аналізу дискурсу.	3
Тиждень 15 Практичне заняття 8	Складові комплексного аналізу дискурсу.	Комплексний комунікативний аналіз автентичного фрагменту.	2
		Підготовка доповіді про основні напрямки досліджень дискурсу в Україні у XXI столітті.	3
Тиждень 16		Виконання поточного тесту	5

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Підручники:

1. Calsamiglia Blancafort H., Tuson, A. Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso. Barcelona : Ariel. 2018. 416 p.
2. Dijk T.V. Discurso y contexto. Un enfoque sociocognitivo. Barcelona : Editorial Gedisa, S.A., 2017. 269 p.
3. Lirola M.M. La importancia del análisis crítico del discurso y la gramática visual para analizar textos. Granada : Editorial Comares, S.L , 2017. 136 p.
4. Métodos de Análisis del Discurso. Bogotá : Ediciones de la U, 1^a ed. 2019. 296 p.
5. Загнітко А. Словник сучасної лінгвістики : поняття і терміни. Донецьк : ДонНУ, 2012. 388 с.
6. Мартинюк А.П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2012. 196 с.
7. Стрюкова Н.О., Максимова Н.В., Телкова О.В. Словник іспаномовних лінгвістичних термінів для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» факультету іноземної філології. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 70 с.
8. Gil L.A. Análisis del discurso. Introducción a su teoría y práctica. Santo Domingo : Centro Cultural Poveda, 2012. 86 p.

Інформаційні джерела:

1. Дискурс. Енциклопедія сучасної України. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=24374
2. Колісник Ю. Текст і дискурс: проблеми дефініцій. URL: http://tc.terminology.lp.edu.ua/TK_Wisnyk675/TK_wisnyk675_kolisnyk.htm
3. Кравченко А.Г. Дискурс у світлі наукових дискусій. Концепція дискурсивного аналізу Т. ван Дейка. URL: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/1707/1/Kravchenko_Discourse.pdf
4. Кириченко Т. С. Трактуння терміну “дискурс” у сучасній лінгвістиці. URL: <https://naub.oa.edu.ua/2014/traktuvannya-terminu-dyskurs-u-suchasnij-linhvistytsi/>
5. Análisis del discurso. Centro Virtual Cervantes. URL: https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/diccio_ele/diccionario/analisisdiscurso.htm
6. Núria A. Coherencia discursiva: dimensiones contextual, conceptual y gramatical. URL: <file:///C:/Users/38050/Downloads/41851-Texto%20del%20art%C3%ADculo%20an%C3%B3nimo-58603-1-10-20130422.pdf>
7. Dooley R.A., Levinsohn S. H. Análisis del discurso. Manual de conceptos básicos. URL: https://www.sil.org/system/files/reapdata/79/45/79/79457946315783935811554173078826432249/spn_AnalisisDiscurso.pdf
8. Formas del discurso. Tipología textual. URL: <https://es.slideshare.net/ieslaorden/las-formas-del-discurso-tipologa-textual>
9. Islas Flores M.A., Horta Gómez J.C. Teoría y Análisis del Discurso. URL: <https://suaed.politicas.unam.mx/portal/formacionbasica/pdf/2017/discurso.pdf>
10. Manzano V. Introducción al análisis del discurso. URL: <https://personal.us.es/vmanzano/docencia/metodos/discurso.pdf>
11. Santander P. Por qué y cómo hacer Análisis de Discurso. URL: https://www.scielo.cl/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0717-554X2011000200006&lang=es
12. Ulloa S.A., Barrios G.C. Teoría del texto y tipología discursiva. URL: <https://www.redalyc.org/pdf/860/86011529019.pdf>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс читається виключно іспанською мовою, матеріал лекцій достатньо складний для самостійного опрацювання. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтесь з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є група у Telegram та електронна пошта.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у ZOOM та ін. – регулярно розміщуються викладачем у створеній окремій групі курсу у Telegram. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2023 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2023-2023 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.